

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 116. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700592956160/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

andet, vildt-lunefuldt Brev, havde han sammenlignet alle sine Orngivelser med Brænse, der under fine, sorte Vinger skjulte den spidse Braad, og han kaldte mig det eneste Menneske i den store By. Uden overdreven Beskedenhed kunde jeg gøre opmærksom paa, hvor meget Tilfældigt der var heri, og hvorledes hans ulykkelige Stilling havde ladet ham føle en enkelt Persons Velvilie langt dybere, end den fortjente. Der havde imidlertid ingen Virkning; den pludselige Ombytning af Grev Fritz »Morderen« – de sagde det ikke; men de følte det – og mig, Vennen, den Deltagende, forhøiede alle de tidligere Følelser, hvormed man havde tænkt paa mig, til en saadan Grad, at jeg ligesom blev selve Maurice for dem. Jeg begreb, at der var en blid Selvskuftøise heri, men kunde dog ikke unddrage mig den Godhed, hvormed man overøste mig. Jeg blev indført i begge Banquierers Familier og gjort bekendt med deres nærmeste Venner. Der var noget næsten Høitideligt i den stille Hjertelighed, hvormed jeg modtoges; den unge, smukke Selvmorder, hvis Haar, Pande og Øine i levende Live havde lyst af Poesi, gjød efter Døden et tragisk-poetisk Sjøer ind i deres Hjerter, som havde kjendt ham, og gav deres Forhold til mig noget Ætherisk, der passede underlig til de Livsstillinger, hvor Vedkommende befandt sig. Saaledes var en af Familiernes intimeste Venner en temmelig ung, høitstaaende Politiebedsmand, en Hr. von Hradziwick; han nøiedes med at trykke min Haand og sige med Inderlighed, at naar jeg nogensinde skulde behøve en Ven, vilde jeg finde en saadan i ham; men medens han syntes at være meget talende overfor Andre, var han bestandig senere taus overfor mig og betragtede mig kun med et Blik, der lignede en Poets mere end en Politiebedsmans. Der var virkelig Øieblikke, da jeg troede at have mødt det hemmelige Selskab, og at det kun ventede paa et Tegn fra mig for at føre mig til dets rette Forsamlingsaal.

Jeg vilde ikke gøre nogen Hemmelighed af mit nye Bekjendskab for Grev Fritz, men naturligvis heller ikke fortælle ham Alt, og nøiedes derfor med at sige, at jeg havde truffet Slægtringe af den Afløde og var bleven vel modtaget af dem. Han sagde Intet; men af et usædvanligt Udtryk i hans Øine begreb jeg, at vort Venskab fra nu af stod paa meget svage Fødder. Han kunde ikke finde sig i, at jeg ikke stod absolut fjendtlig til de Erindringer, der vare ham fjendtlige, at jeg ikke følte mig bunden til ham som en Clansmand til sin Chef, og jeg erkjendte, at saasart der fra den ene Side, om end ikke i tydelige

Ord, blev gjort en saadan Fordring, som fra den anden Side ikke kunde opfyldes, saa burde Forholdet loses snaarest mulig. Selve Løsningen blev mig imidlertid pinlig af en anden Grund. Jeg havde »brændt mine Skibe«, da jeg tog hjemmefra. Greven havde rigtignok lovet mig, udtalt det som en Æressag for ham, at jeg »aldrig kom til at fortryde det«; men hvordan jeg end betragtede det, vilde hvilketsomhelst, som jeg opnaede ved ham, efter at hans Søn havde ophørt at spille, være en Slags Blodpenge, der betaltes mig som Følge af stakels *de Potters* Død.

Jeg maatte erkjende, at jeg ikke havde benyttet Reisen vel, ikke opnaaet nogen af de Forbindelser, som, naar man staaer hjemme og seer ud i Verden, synes saa lette at knytte derude under gunstige Forhold. Tanken om at reise tilbage og begynde forfra efter tre spildte, forværende Aar var ikke meget behagelig, især da jeg næsten var flygtet fra et Forhold, der syntes mig at ville ved min Gjenkomst træde mig imøde i hver en Gade. Desuden bar jeg bestandig i mit Sind et uforklarligt, rigt Haab, en Fornemmelse af, at noget usædvanlig Skjont var i Gjemme for mig ude. Jeg søgte at stille mig koldsindig raisonnerende op imod dette Lykkshaab. Naar Alt kommer til Alt, sagde jeg til mig selv, saa har jeg jo ikke faaet Brev og Segl paa Lykke – og hvad har jeg gjort for at fortjene den? Men at komme i en saadan Stilling, at man kan fortjene Lykke, er jo allerede Lykken, er en Naadegave – og hvorfor skulde jeg ikke troe paa den for mit Vedkommende? – Haabet laa i mit Sind som et uudsluksligt Lyspunkt, frembragt ved min Fødsel og Barndom og næret af Synet indenfor den grønne Mur ved Guldranken.

Forretningsfolk have skarpe Øine og see igjennem det poetiske Skjær, hvoraf En troer sig omgiven, eller som Andre lægge om ham, lige ind i Realiteten. Skjøndt Hr. *de Potters* Compagnon en Stund havde deltaget i den ætheriske Opfattelse af *Maurices* Ven, kom han dog en Dag og spurgte mig ganske ligefrem, om jeg var formuende. »Tag mig det ikke ilde op,« tilføiede han, »vi Forretningsfolk see paa det Reale; vi vide, hvor lidet selv glimrende Egenskaber nytte i Verden uden et godt Rygstød.« Jeg blev ganske angst for, at *de Potters* Familie skulde gøre mig et pecuniært Tilbud, men vilde heller ikke sige en Usandhed til den venskabelig sindede *Banquier* og svarede derfor, at jeg vel kunde i mit Hjem finde et tarveligt Udkomme og blive tilfreds.